

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

DELÉACSKA

V. ÉVFOLYAM
278

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1924. NOVEMBER HÓ 29
SZOMBAT

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Kisért a mult

A kisebbségi jogok teljességéért azonos küzdelem folyik minden utódállam területén és e törekvések ellen minden kormány azonos fegyverekkel harcol. A küzdelem és az erőszak internacionáléjából is minduntalan kicseng az a fenyegető hazugság, hogy a kormányok multja miatt bizalmatlanok a magyarsággal szemben. A mult hűbéri emlékei miatt tartják fenn az egyenletes sebességgel fokozódó jogfosztás rendszerét azon határozott kijelentés hozzátevésével, hogy a jövőben is a mult politikájának vizeslepedőjét fogják reáborítani minden kisebbségi törekvésre. Az állítás ez: Az új helyzetbe került magyarság egyszerűen a régi folytatása, tehát igya meg a mult levét, miután: A kisebbségi sorsba került magyarság egyaránt felelős a többségi magyarság politikájáért és nemzeti katasztrófájáért. *A kisebbség nem kérészet jogokat, hanem felelősséggel tartozik...* Nincs ennél kegyetlenebb, machiavellisztikusabb gondolat! Ki vitathatja el, hogy *nincs régi felelősségünk, csak új kötelemünk vannak?* A békeszerződések minden pontja hangsúlyozta, hogy *nem régi felelősségek utódai, hanem új lehetőségek követői vagyunk.* Mi nem a történelmi magyarság, hanem kisebbségi magyar nemzet vagyunk. Minden jogot jogosan követelünk, s ha lett volna a multban felelősségünk, azt rég elnyelte a háború vérzivatarja. Mi, akik a háború után, az új állam területén mindkét oldalról megmaradtunk, nem a mult talaján, hanem egy új területen találkoztunk. A politikában nem lehet két rucksackkal menetelni. Az egyikben a jelen nagyszerű zsákmányát hordozni, a másikkól előhuzni a mult bebalzsamozott, felelőtlen felelősségét. Nem lehet ugyanazt a kincset a tartozik és követel rovatban egyszerre elkönyvelni. Nemcsak a kisebbségi magyarság, de a többségben élő szláv nép multja is kísért. A mi multunk elveszett, az övéké azonban kötelez, mert jövőjük azokon az igazságtételeken épült fel, amelyeket még mint kisebbségi nép formáltak követelésekké. *A többségi szláv népnek emlékeznie kell a maga kisebbségi küzdelmeire.* Emlékeznünk kell arra a meggyőződéses elhatározottságra amelylyel kisebbségi követeléseiket felállították. Tudniuk kell, hogy milyen ragaszkodó félelemmel őrizték nyelvi kincseiket, kulturájukat és mindent, amit nemzeti szempontból értékek vallottak. A novisadi Srpska Matica felszázados intézménye és ötven ezer köteles, kincset érő könyvtára annak bizonyosága, hogy a szláv nyelv és kultúra ápolása — akkor kisebbségi nyelv és kultúra — semmi különös akadályba nem ütközött. Ez az elmélyült, tiszta kultúra és minden olyan törekvés, amely ennek a kulturának ápolására sietett, veszélyt jelentett-e valamikor arra az uralkodó népre, amely mellett mint kisebbség élt a szlávok? A kulturák egyetemessége tiltakozik a kulturák elnyomására irányuló minden törekvés ellen és nem tudjuk, hogy milyen lázzal igazolható az a rendszer, amely magyar iskolák fokozatos elsoványítását, a magyarság polgári jogainak megcsorbítását és a magyar szó halkká parancsolását célulak látja, s mint sikert kívánja? Az államfenntartó szlávokot kötelezi a multja, de kötelezi a jelenje is, — amely demokráciát, teljes népi egyenlőséget hirdet, — azokkal a magyar törekvésekkel szemben, amelyeket a „Vreme” és beogradi lapjai büntös és lelkiismeretlen könnyelműséggel még mindig „irredentának” és „államellenes”-nek bélyegeznek. *Nincs senkinek*

semmi bizonyítéka arra, hogy a jugoszlávai magyarság rosszindulatú, gyűlölködő és illoyáltis az állammal szemben. A magyarság élete munkában telik és kisebbségi életének hatodik évében multjára úgy tekinthet vissza, mint állampolgári hűségének és becsületességének egymásmellé felsorakozott bizonyítékaira. Nincs egyetlen kémeke-dési pör, amelynek „vádoltjai” felett jogerős ítéletet hozott volna valaha is a független bíróság. Még egyetlen „összeesküvőt” sem fogtak közöttünk és ilyen körülmények között is elég

lelkiismeretlen és eléggé el nem ítélt-hetően könnyelmű a „Vreme” ismételtén „ébredő magyar”-sággal vádolni a Vajdaság magyarságát, ugyanazon „vád” alá helyezve a magyarság egyik köztisztelőben álló vezetőegységét is. *Igy sohasem lesz itt béke,* mert meddő minden erreirányuló munka akkor, ha a másik oldalon nincs meg a hasonlóan jóra és békére való törekvés. De vigasztalódunk azzal, hogy a „Vreme” és más lapok közlései nem szerb, de nem is magyar forrásból származnak.

A franciák milliárdos követelése az SHS királyságtól

Jugoszlávia átveszi a monarchia 1.5 milliárdos adósságát

Beogradból jelentik: A külügyminiszterium tegnap a francia kormánytól egy jegyzéket kapott, amelyben Herriot sürgeti a jugoszláv kormánytól az insbrucki szerződés elismerését, amely szerint Jugoszláviának, mint utódállamnak át kell vennie a volt monarchia régebbi tartozásából egy milliárd és ötszáz millió francia frankot.

A kormány nemrégiben visszautasította ennek az összegnek az elismerését, ami dinárokból nem kevesebb, mint öt és fél milliárd dinár. A kormány még nem foglalkozott Herriot

jegyzékével és a választ csak a jövő héten küldik el a francia kormánynak. Kormányhoz közelálló körökben úgy tudják, hogy a kormány most sem fogja elismerni a volt monarchiának az adósságait.

A beogradi lapok a francia jegyzéket felhasználják arra, hogy koncentrált támadást intézzenek Herriot ellen. A Beogradski Dnevnik megvádolja a francia miniszterelnököt, hogy Rádics titkos irányítója. A francia jegyzék politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Ma dönt a Magyar Párt elnöki tanácsa önálló lista, vagy kooperációt

Az országos Magyar Párt elnöki tanácsa, mint azt a „Délbácska” már jelentette, legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy az önálló lista, vagy a kooperáció kérdésében csak a vidéki szervezetek határozata után fog dönteni. A határozat a javaslatok betervezésére kétheti időt adott a párt-szervezeteknek s a terminus a mai napon jár le. Az elnöki tanács ma, szombaton este Szubotican ülést tart, amely a beérkezett javaslatok alapján végleges és minden párt-szervezetre kötelező határozatot fog hozni. Értesülésünk szerint az összes szervezetek az önálló listán való jelölést ajánlották s így bizonyosra vehető, hogy az elnöki ta-

nács határozata is emellett fog dönteni. A legtöbb vidéki szervezet — a szuboticiai kivételével — már meg is ejtette errevaló tekintettel a jelöléseket. Szubotican a legkülönbözőbb befolyások alá került magyar tömegek részéről egységes, állásfoglalás alig várható, bár a Magyar Párt hivatalosan itt is az önálló listákban való jelölést fogja ajánlani. A szuboticiai és Szubotica-kerületi viszonyokra jellemző, hogy egyelőre *valamennyi szláv párt tárgyalásokat folytat olyan magyar csoportokkal, amelyek kívül állnak a szubotici Magyar Párton.* Ezen egészen különleges helyzet okaira legközelebb rámutatunk.

Dr. Szlezák Rezső lesz a novisadi kerület magyar listavezetője

A Magyar Párt százas bizottsága Novisadon valószínűleg Siposs János főtitkárt fogja jelölni

A novisadi Magyar Párt egy szűkebb bizottsága dr. Brezovszky Nándor elnöke alatt csütörtökön este ülést tartott, amely arra az eshetőségre való tekintettel, hogy a beérkezett jelentések alapján a Magyar Párt központi tanácsa az önálló lista mellett fog dönteni, foglalkozott a novisadi kerület leendő listavezetője személyével. A leadott szavazatok túlnyomó többsége a novisadi magyarság azon követelő óhajának volt kifejezője, hogy *a lista élén dr. Szlezák Rezső, a novisadi Magyar Párt egyik atelnöke álljon.* Szlezák dr. egyik legképzettebb politikusa a novisadi magyar társadalmak. Mint a „Délbácska” évekel ezelőtt volt főszerkesztője, kezdeményezője volt minden olyan társadalmi és politikai mozgalomnak, amely azzal a céllal indult, hogy a magyarság összes alkotmányos jogainak sértetlensége biztosították. Képzettsége, megfontoltsága és hajlithatatlanságát garanciája annak, hogy a kerület keresztény és magyar tömegeinek a parlamentben méltó és sikerteljes képviselője lesz. Az ülés többségével szembenálló, mindössze háromfői liberális kisebbség szavazatai három jelölt között oszlottak meg.

Egy szavazatot kapott Grossinger János gyógyszerész, egyet Berec Kálmán srbobrani plébános és egyet Profuma Béla volt novisadi polgármester.

A végleges jelölés ügyében a párt százas bizottságának mai ülése fog dönteni. A százas bizottság minden jel szerint hasonló döntést fog hozni, miután tagjai túlnyomó részben földművesek, kisiparosok és munkások, s így a bizottság már összetételénél fogva sem alkalmas arra, hogy állásfoglalásával valamilyen „liberális” színezetű politikát, vagy ilyen politikát képviselő egyént támogasson. Az ülés határozni fog a Novisad — városi jelölt személyében is. Alkalmunk volt a százas bizottság több tagjával beszélgetést folytatni, akik valamennyien azon felfogásnak adtak kifejezést, hogy kívánatosnak tartanak Siposs Jánosnak, a Magyar Párt főtitkárának, a Herceg Bosna novisadi fiókja cégjegyzőjének jelölését. Siposs személye mellett már hosszabb idő óta széleskörű és lelkes agitáció folyik, s jelölése annál inkább bizonyosra vehető, miután egyik exponált tagja annak a mindjobban növekvő tábornak, amely a Magyar Párt keresztény jellegének kidomborítását

követeli, s hiva annak a politikai koncepciónak, amelyet a novisadi Magyar Párton belül dr. Szlezák Rezső képvisel. A novisadi járás jelöltje pedig valószínűleg egy temerini polgár lesz.

A Popovicki-csoport győzelme

ellen a beogradi központhoz felebbez a Gyorgyevics frakció

A novisadi radikális párt vezetősége nem nyugszik bele a csütörtökön délelőtt történetbe és nem hajlandó a novisadi járás képviselőjelöltjeinek kijelölését arra a bizottságra bízni, amelyet csütörtökön délelőtt választottak meg.

A párt elnöksége most aláírásokat gyűjt a radikálisok körében, hogy a beogradi központi bizottságnál tiltakozzon a Popovicki-lista megválasztása ellen. A pártvezetőség eddig állítólag már ezer aláírást gyűjtött össze és az aláírók mind kéri a központtól, hogy semmisítse meg a jelölő bizottság megválasztását. A vezetőség bizik abban, hogy a beogradi központi végrehajtóbizottság eleget tesz kérésüknek és így megakadályozhatják Popovicki Pavle jelölését.

Popovicki Pavle hívei természetesen nem nézik tétlenül a novisadi pártvezetőség munkáját, amelynek nyilvánvaló célja az, hogy ismét Gyorgyevics Mitát juttassák mandátumhoz, hanem szintén akcióba kezdtek, hogy megakadályozzák a pártvezetőség tervét.

A Popovicki-csoport egy vezetőembere a pártvezetőség akciójára vonatkozólag a következőket mondotta munkatársunknak: A Gyorgyevics-csoport beogradi akciója nem fog eredménnyel járn. A jelölő-bizottság megválasztása teljesen szabályosan történt és a választás eredményét az elnök hirdette ki. Ezért nem is lehet ez ellen semmiféle utólagos felszólalásnak helye.

Egyiptom a világ minden parlamentjéhez apellál

A parlament szilárdan ragaszkodik Egyiptom és Szudán függetlenségéhez

Amint ismeretes, az egyiptomi angol haderők főparancsnoka, Sir Lee Stack ellen elkövetett merénylettel kapcsolatosan az angol kormány katonai intézkedéseket tett. Emiatt az egyiptomi parlament a Nemzetek Szövetsége útján az alábbi táviratot intézte a világ valamennyi parlamentjéhez:

A képviselőház szilárdan ragaszkodik Egyiptom és Szudán teljes függetlenségéhez. A legélelnebben fájjalja, hogy noha a nemzet a Sir Lee Stack ellen elkövetett büntényt határozottan helytelenítette és az egyiptomi kormány elégtételt nyújtott, a brit kormány mégis szükségesnek tartja ennek a szomorú esetnek a kiaknázását imperia-lisztikus céljainak érdekében. A képviselőház tiltakozással fordul a világ valamennyi parlamentjéhez egy ártatlan nemzet önkényes kezelése ellen, amelyet életre és szabadságra való jogai-ban a legmélyebben megsértettek.

A jegyzék nagy feltűnést kelt.

Allenby ellen is terveztek merényletet

A kairói rendőrségnek tudomására jutott, hogy az egyiptomi nacionalisták lord Allenby, az egyiptomi angol főmegbízott ellen is merényletet terveztek. A megindított nyomozás kapcsán letartóztatott Harren Ebet-et a nacionalisták egy vezetőtagját, valamint Tani bej volt belügyi államtitkárt és rajtuk kívül még számos fiatalembert.

Az összeesküvők lord Allenby kocsi-jába bombát akartak dobni, ha pedig a bomba nem robbant volna fel, akkor Allenby lordot revolverlövéssekkel terítették volna le.

Az egyiptomi kormány tegnap teljesítette az angol ultimátum utolsó feltételét is, és az európaiak védelmére szolgáló rendőrség parancsnokságát átadták Ruffei angol őrnagynak.

A külföldiek és a szak- egyesületek

Külföldi állampolgár nem lehet vezető tagja semmiféle szakegyesületnek

Beogradból jelentik: A belügyminisztérium államvédelmi ügyosztálya rendeletet hozott, amelyben utasítja a hatóságokat, hogy ellenőrizzék, vajjon az ipari szakegyesületek vezetőségeiben nem foglalnak-e helyet idegen állampolgárok is. Abban az esetben, ha az utasítást végrehajtó hatóság azt tapasztalja, hogy ez tényleg fennállana, azonnal törölje az illetőket a tisztikar sorából.

A rendelet szerint az államvédelmi ügyosztály tudomására jutott, hogy egyes ipari szakszervezetek élén külföldiek állanak. Mivel a külföldi illetőségű szakmunkások letelepedésének engedélyezése ügyében az illetékes fórum, a szociálpolitikai minisztérium előbb a kérdéses szakegyesületek véleményét hallgatja meg, könnyen megeshetik, hogy a vezetőtagok szándékosan téves javaslatot terjesztenek fel, hogy ezzel favorizálják esetleg a külföldiek bevándorlását. Az államvédelmi ügyosztály ezért a helyzet tisztázása érdekében szükségesnek látja a vizsgálatot, amely kétségtelenül megállapíthatja fennállanak-e a vádak, vagy pedig alaptalanok.

Házat épít a szegény ember...

Két kilakoltatott kérelme azokhoz, akikben még van könyörület

A lakástörvény bölcsnek nevezett és kevésbé bölcs rendelkezései következtében eddig még mindig csak a szegény emberek lakásproblémái jutottak el a katasztrófaig. Minden hétre esik egy kilakoltatás s nincs egyetlen eset, amelyben a hat és nyolcszobás lakások boldog tulajdonosai egyetlen szobájukat is átengednék azoknak a szerencsétleneknek, akik hajléktalanokká váltak a tél küszöbén. A múlt héten egy egyszerű újságíró, a Ljubljanska utcában lakó Ujvárini Ádám Évát lakoltatták ki egy lakásnak előléptetett mellékhelyiségéből. A szerencsétlen asszony, aki rokkant férjét tartja el keresetéből, egy fűszekrénybe került. A Végzet azonban nem áll meg a fűszekrényben, ha már elindult útjára. A fűszekrényt lebontották ezen a héten és a két hajléktalanná vált ember most a Kliszán lakik egy ka-

Haldoklik a konflis

Ismertem egy öreg dómát, akinek a földi javakból soha nem jutott egyéb, mint egy nagyon-nagyon kövér örökségnek a reménye. Ezzel történt az a furcsa eset, hogy az örökösök kilencvenkilenc éves korában halt meg és még hozzá halála előtt örökbe fogadott egy fiatal embert és arra hagyta a vagyonát, az én öreg dómámra pedig, aki ekkor már maga is tul volt a nyolcvanon, csak egy sovány kis évjáradékot.

Ilyenformán járt a pesti konflis, amelyről mire elérte, hogy elfoglalhatta a régi fiakkeralomlásokat, kisült, hogy már maga is végelgyönyörűsben szenved és hogy a fiakkeralomlásokat nem ő örökölte, hanem az autotaxik.

Az új generáció ugyanis semmi gyönyörűséget sem talál a csendes kocogásban, ami annakidején az uralom népek idegesítő szórakozása volt. Őket a száguldás, a rohanás gyönyörűsége talán meg se érdekli, alig ismerve más lovas járművet, mint a konflis, hogy hogyan lehet ember, aki a lovas-kocsit jobban szereti a gépkocsinál.

lyibában. A viskónak a két ember valamennyire egy „ház” külső képét szeretné kölcsönözni, de ehhez egyelőre minden lehetőség hiányzik. Hiányzik az ablak, ajtó, egynéhány gerenda és sok minden, ami ennél a műveletnél

Rádicsék agitátorai a Vajdaságban

**A „Vreme” tarka választási horoszkópja a Vajdaság területére
Tíz százalék „ébredő magyar”**

A „Vreme” jelentése szerint zagrebi politikai körökben a politikai helyzetet így fogják fel:

„A mai vajdasági helyzetet a legjobban a tájékozatlanság szóval lehet kifejezni. Feltéve, hogy a magyaroknak ezuttal teljes mértékben lesz választójoguk, a politikai helyzet a választásokon így fog kifejezésre jutni: A németek egységesen lépnek fel és mindenestre megkapják előbbi mandátumaik teljes számát. Ők vannak a legjobban szervezve, de alig hihető, hogy több szavazatot kapnak, mint a múlt választásokon, vagyis 87 százalékot. A magyaroknál 10 százalék az ébredő magyarok pártjához tartozik. (?) Jelöltjük Szlezák. Ők mandátum nélkül fognak maradni. A szervezett magyarok legnagyobb része a Magyar Párthoz tartozik, mely önállóan lép fel a választásokon és 7 mandátumra számít, de nem fogja őket megkapni, mert a magyar intelligencia egy része zsidó és Novisadot kivéve, ahol Davidovics mellett foglalt állást, a radikálisokhoz csatlakozott és azokra fog szavazni. Ezzel szemben a Magyar Párthoz szervezett tömegek 50 százaléka nyilvánosan a radikálisok mellett van, de Rádics pártra fog szavazni. A radikálisok feltétlenül négy mandátumot veszítenek a Vajdaságban a magyarok és Rádics javára. A bunyevácok is ve-

elengedhetetlen. A két ember lapunk után kéri fel a jószívű embereket, akik hajlandók adományokkal kisegíteni őket, ilyen szándékukat címük közlése mellett adják át a „Délbácska” szerkesztőségében, vagy kiadóhivatalában.

szíteni fognak, de a magyarok javára. Mindkét demokrata frakció választási kilátásai a minimálisak. Mindezek alapján a következő prognózist lehet felállítani: 2 bunyevác, 7 német, 4 magyar, 6 Rádics-párti, 2 független demokrata, 1 Davidovics-párti, 1 román, 1 szocialista, 1 agrárpárti és 9 radikális. Ez a legjobb eset. A legrosszabb esetben a következő a prognózis: 1 bunyevác, 6 német, 3 magyar, 6 Rádics-párti, 1 független demokrata, 1 Davidovics-párti, 1 agrárpárti, 1 román és 14 radikális. Rádics emberei 10-15 mandátumot remélnék a Vajdaságban. Mindenestre többre számíthatnak, mint a radikálisok. A tegnapi „Veszer” azt írja, hogy Rádicsék eddig 170 jelentést kaptak „apostolaiktól” (agitátoraiktól) a Vajdaságból, akik mind ezen a véleményen vannak.

A „Vreme” otromba meséjéről ez esetben — kivételesen — nem a lapot tesszük felelőssé. Egészen bizonyosra vesszük ugyanis, hogy beogradi lapársunkat a fent ismertetett cikke megírása előtt olyan vajdasági „liberális” politikusok „informálták”, akik minden poklokon keresztül is esküdtek ellenségei az ismételt meggyanúsított dr. Szlezák politikájának. A forrás megnevezése pedig kellő értékére szállítja le ezt a denúciálást.

Ausztria elnököt választ

Ramek az új osztrák kancellár teljesen szakított a Seipel kormány politikájával és a szociáldemokratákkal való együttműködést keresi, hogy ily módon biztosíthassa a parlament munkaképességét. Ramek kancellár és a szociáldemokrata párt tagjai közötti konferencián ez utóbbiak azt a követelést támasztották, hogy Vaugoin a jelenlegi hadügyminiszter távozzon állásából. Kormánykörökben az a vélemény, hogy

egy magasrangú katonatisztet neveznek ki hadügyminiszterré Vaugoin helyett. Hainisch Mihálynak az osztrák köztársaság elnökének mandátuma december 9-én délelőtt jár le. A köztársaság elnököt közösen választja a nemzetgyűlés és szövetségi tanács és minden bizonnyal ismét Hainischet választják meg, mivel más nem is vállalta a jelöltséget.

Egy halott nagykövet — Poincaré ellen

Bengoldnak két évvel ezelőtt megjelent leleplezése után, amelyekkel Poincarénak a világháború kifakasztásában való aktív szerepét ismertette, most újabb okiratok kerültek a francia sajtó elé, amelyek nem kisebb feltűnést okoznak.

Az okiratokat a L'Europe folyóirat szerezte meg s ennek szíveségéből adja közzé egyik részüket a L'Oeuvre. Az írók Louis Georges volt pétervári francia nagykövet nyilatkozatai alapján íródtak, amit tudvalevően a háborúra uszító Izvolszki volt orosz kül-

ügyminiszter kívánságára 1913-ban visszahívtak az orosz fővárosból.

Az első okirat, amely 1912. május 21-én kelt, Louis nagykövetnek Pichon akkori francia külügyminiszterrel való beszélgetését ismerteti. Louis csodálkozását fejezte ki a külügyminiszternek, hogy visszahívta Pétervárról, jóllehet mindig a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott munkájáról. Pichon azt felelte, hogy eljárásának magatartását Izvolszki magaviseletében kell keresnie.

A második okirat ugyancsak Louisnak beszélgetését közli Cambon Jules

berlini francia nagykövettel. A följegyzés dátuma: 1913. november elseje.

Cambon ezt mondta: Vilmos császár 1912. január 7-én, tehát a marokkói egyezmény után a következőket jelentette ki nekem: „Hat hónap múlva szobrot emelnek majd nekünk azért, hogy a háborút elhárítottuk.” Poincaré akkor még nem volt a köztársaság elnöke. A következő évben, 1913-ban így szólt hozzám a császár: Mindent megtettem, hogy a jó viszonyt megteremtsem, de ennek most már vége.

— Cambon — folytatja Louis — egy alkalommal azt mondta nekem, hogy a világháborúnak részben Poincaré az oka. Louis nagykövet erre ezt felelte:

— Igen, Izvolszki-val együtt!
— Meg lehetett volna akadályozni a háború kitörését? — kérdezte Cambon.

— Julius végén nem, — felelte Louis, — de 1912-ben igen. Poincaré azonban eszköznek adta oda magát Izvolszkinak.

A harmadik okirat közli Pichon-nak 1915. január 14-én Louis nagykövettel folytatott beszélgetését. Pichon felkiáltott:

— Ha én Pétervárott marad s én külügyminiszter maradok, nem tört volna ki a háború.

Louis:
— Mindenestre. Ha én a Quai d'Orsay-n és Fallières az Elysée-ben marad, a háború nem tört volna ki.

A beszélgetés további során azt mondta még Pichon:

— Mindkét nagykövet, aki én után következett, igen veszedelmes volt főként Paléologue de maga Delcasse is. Paléologue hajszolta bele az oroszokat a háborúba.

A beszélgetést Louis nagykövet azal fejezte be, hogy Poincaré elnöksége végzetes volt, mert szabad folyást engedhetett a háborúnak.

Eddig a L'Oeuvre-ban közölt okiratok. A leleplezés hírére Poincaré táviratot küldött Strassburgból az Agence Havas-nak, amelyben bejelenti, hogy Cambonnak a Pichonnak több levelét küldte be a sajtónak s azokból ki fog tűnni, hogy mindketten a Poincaréra vonatkozó nyilatkozatokat megcáfolták. A koronatanu, Louis George, nemrég meghalt.

A leleplezés nemcsak Franciaországban, hanem Angliában is éles feltűnést okozott. A Reuter-iroda jelentést közöl, mely szerint Poincaré bűnösségének újabb okiratszerű bizonyítéka a francia fővárosban nagy izgatottságot okozott. Maga a londoni sajtó is leközli Louis naplójának részeit s megjegyzéseket fűz hozzájuk. A Westminster Gazette cikke ezt a kövületet felírta viseli: A háborúért való bűnösség vádját Poincaré ellen. A cikk megjegyzi, hogy a L'Oeuvre komoly leleplezése egész Európa diplomáciáját fel fogja izgatni. A Morningpost közli párisi tudósítójának távirati jelentését ezzel a címmel: Újabb megállapítások a háború okáról.

Mert van ilyen ember is — és hogy nagyon messze ne kelljen keresgélni: itt vagyok például magam is, határozatlan lópartit több okból.

Lópartit vagyok elsősorban azért, mert szeretem a lovat, a teremtés legszebb és majdnem legkedvesebb állatját, amellyel sem szépség, sem kedvesség dolgában nem veheti fel a versenyt semmiféle motorja a világnak.

Lópartit vagyok továbbá megszokásból, mert az én generációm még az elegáns uri fogatok és gavaléros fiakkerek jegyében nőtt fel s abban az időben, amikor még ráértünk kocsin járni, sőt gyalog is és több gyönyörűséget találtunk egymás nézésében, mint a ma divatos rohanásban.

Lópartit vagyok továbbá azért is, mert hasonlíthatatlanul különb emberfajtának tartom a kocsist, mint a soffírt. A soffír a külváros, a kocsis a falu erkölcsének a képviselője.

A kocsis megelégszik azzal, hogy lenéz a gyalogembert, a soffír ellenben gyűlöli őket a szíve mélyéből és ha nem félné a büntetéstől, legszívesebben legázolná valamennyit.

Lópartit vagyok tehát — de koránt-

sem vagyok konflispárti. A konflis csak karrikatúrája a lovas járműnek s lópartit ember csak gyűlöli a konflist, ami nem egyéb, mint lovasított kalucsni és esernyő. Csak arra jó, hogy sáros és esős időben a kalapját és a cipőjét megóvja vele az ember.

A konflist ugyanis nem is ló húzza. A taxaméter nevű gép hajtja valójában s az a lóalaku kecske csak azért van elébe fogva, hogy a taxaméter gyorsaságát fékezze.

A konfliskocsis továbbá nem kocsis, hanem taxaméter-gyűlöletben szenvedő, pályátvesztett szegény ember, akinek sem keresetre, sem lópásra nem lévén alkalma, el van keseredve, hajtani azonban nem tud.

Es ez a legszörnyűbb az egész konflis nevű közvesztélyes kintözészközben, amiért minden lópartit embernek örülni kell, hogy végre el fog a lovas járműnek ez a szégyenfoltja tűnni a föld színéről.

A konfliskocsis ugyanis az emberiség legbátrabb, sőt legvakmerőbb népsége. Nekimegy saját élete veszélyeztetésével minden más járműnek és valóban csak a Gondviselés különös

kegyelmének köszönhető, hogy sokika több szerencsétlenség nem történik napoként, mint ahány konflis jár a városban.

Mondják, hogy a konfliskocsik vizsga alapján kapnak hajtási engedélyt. Hogy azonban kik adják ki nekik ezeket az engedélyeket, azt jó lenne egyszer megvizsgálni, mert azok az urak maguk is aligha tudnak hajtani. Mondják azt is, hogy a hajtási engedélyt nem a hajtási tudománytól szokták függővé tenni, hanem attól, hogy tudja-e az illető, hogy melyik utca merré van — ezt azonban alig bírom elhinni. Ez csak úgy volna lehetséges, ha a hordárt összevetésztették volna a konfliskocsissal.

Bizonyos, hogy a konflis haldoklik. De haldoklásban is jó lenne azért egy kicsit revidéálni a konfliskocsisok kocsis-voltát, mert még eshetik részük-ről egy pár koponya-, láb- és bordatörés a hajtani nem tudás miatt, amit íthagnak fájdalom emlékkül, mielőtt végképpen eltűnnek a pesti utca színeről.

Vagy szándékosan akarják pusztítani a közönséget, hogy az autóknek kevesebb maradjon? cs. k.

HIREK

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátrahagyott levél előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

Brillat Savarin szelleme

A háború, amely olyan sok mindenre megtanított bennünket, talán a legerőszakosabb és legdurvább módon az étlapunkat rendszabályozta meg. Nemcsak öreg, megrögzött gurmandok, javíthatatlan inyenec, hanem mi, föt marhahúst és dióslaskát ebédelő közeposztály is megérezte azt a pusztítást, amelyet háború, blokád és a jó ebédnek egyéb ellensége az étlapunkon végeztek. Ez az állapot a háború után sem sokat változott, sőt: romlott, mert ha a béke kitörésével a jó és ízletes ételkülönlegességek vissza is tértek hozzánk, a pénz, amivel ezt a sok jót meg lehetne vásárolni, messzi elkerül bennünket. De azért, ha a francia, vagy német lapokat olvassuk — szinte szembeszökő az a tendencia, amellyel — különösen Brillat Savarin országában — az emberek ismét a szakácsművészet felé fordítják szemeiket. Amig Párisban, mint mindenütt a világon a lakosság egyik része azzal foglalkozik, hogy legyen mit beleapritania a leve-sébe, a másik része nem kevesebb szenvedéllyel értekezik arról, hogy hogyan kell azt beleapritani. A franciák a szakácsművészet hagyományait ápolják. Ez az ő háború utáni lázuk. Majdnem minden francia újságban rovatot nyitottak a szakácsművészet számára. Ebben a rovatban napról-napra tanácsokat osztogatnak a háziasszonyoknak, hogyan főzzenek, süszenek és étlapokat közölnek, hogy mentesítsék őket a minden reggeli töprengés alól. Minden francia szerkesztőségben ül egy vendéglős, vagy szakács munkatárs, akik az emberek háboruban, nyomorban eltompult ínyét igyekeznek felvillanyozni.

De nem csak az újságok törődnek Franciaország gyomrával. Több város — a mintavásárok mintájára — gasztronómiai vásárt hirdetett és a szakácsok mintavásárára — üzenőt napig a leg-
raffináltabb ételeket köstöltatták végig az ország minden részéből odasereglt inyeneckekkel. Sőt, amint a „Figaró“ egyik számában olvassuk, a napokban Páris egyik expresszionista képzőművészt is a kiállító teremben terített asztalok mellett mutatták be a szakácsművészet legújabb remekét. A konzervatív „Figaró“ nem állja meg, hogy ebből az alkalomból egyet ne koppintson az expresszionista piktorok fejére és az alábbi viccet szolgálja fel olvasóinak:

— Pincér — szólt egy a kiállítási teremben étkező ur — fordítsa meg ezt a képet itt velem szemben, mert nem tudok ebédelni.

— Az egyesülés ünnepe. A december elsei államünnep alkalmával a beltéri plébániatemplomban délelőtt 9 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz.

— Zeppefinen az Északi Sarkra. Berlinből jelentik: Christiániból érkező hírek szerint dr. Nansen Fritjof, a híres sarki kutató 1927. év tavaszán új fel-fedező utat akar tenni az Északi Sarkra, melyet eddig egyedül Peary ért el 1910-ben. Nansen utját a levegőben akarja megtenni s e célra külön Zep-pelin léghajót fog építtetni.

Az oroszok választóijoga

A „Politika“ a kormány ellen

Már jelentették, hogy a kormány utasítást adott a hatóságoknak, vegyék fel a választói névjegyzékbe az orosz menekülteket is. A szinte hihetetlennek tetsző rendelettel kapcsolatban a beogradai „Politika“ a következő érdekes cikket közli:

„A múlt választásokon egyes helyeken az orosz menekülteket is bevették a választók névjegyzékébe és sokan szavaztak is, akár csak a mi alattvalóink. Ezt később tagadták és nem is lehetett megállapítani, vajjon tényleg szavaztak-e az oroszok és vajjon csak a helyi hatóság tulbuzgósága következtében kerültek-e be a választói névjegyzékbe.

Ezuttal azonban beveszik a névjegyzékbe az összes oroszokat, akik betöltötték a 21. életévet. Így megtörtént, hogy — míg a névjegyzékekben kimaradt számos öslakó állampolgár, aki minden állami terhet visel — az összes oroszok választók lesznek. Mivel pedig alig van kilátás, hogy az oroszok az ellenzékre fognak szavazni, így valószínűleg mindent elkövetnek, hogy minél nagyobb számban vigyék őket a választóhelyekre.

• Ez az úgy nagyon súlyos hatást tett az oroszok körében. Ugylátszik, itt elvi döntésről van szó. Az oroszok véleménye az, hogy teljesen helytelen,

ha beavatkoznak a vendéglátó ország belpolitikájába és hogy gummigolyókkal állást foglaljanak az egyik vagy másik párt mellett. Ezért az oroszok nagy zavarban vannak, kivéve persze azt a kis részt, amely úgy hiszi, hogy így is köteles háláját kifejezni a kormánnyal szemben.

Jugoszlávia területén ma alig él több 30.000 orosznál. Ezek közül alig 12.000 bír majd szavazati joggal. De ha még többen is volnának, szavazataik elenyésznének, mert el vannak szórva az egész országban. Szavazataik tehát legfeljebb Beogradban, ahol nagyobb tömegben élnek, segíthetnek, vagy árthatnak az egyik másik pártnak. Annál inkább sajnálatra méltó tehát, hogy használatlansága dacára ily, az alkotmánnyal és a törvényekkel merőben ellentétes intézkedést tett a kormány.

Az oroszoknak, Szerbia lekötözött-ségére való tekintettel, lehetett és kellett volna adni minden jogot a közszolgálat, kereskedelem stb. terén, de a választólistákba való felvételük — amellet, hogy törvényellenes — nem fog segíteni sokat azoknak, akik az ő szavazataikon akarnak nyereszketni és legfeljebb a többi pártoknak a haragját szítják az oroszok ellen. Erre pedig sem nekünk, sem az oroszoknak nincs szükségük.

— Robbanómotor, amelyet szénkátrány hajt. Párisi távirat jelenti, hogy egy Makhenin nevű menekült orosz mérnök egy olyan robbanómotort talált fel, amelyet benzin helyett barna szénkátrány táplál. A találmány műszaki körökben igen nagy feltűnést keltett.

— Elnökválasztás Ausztriában. Bécsből jelentik: Az osztrák köztársasági elnök választása december hó 9-én (kedden) lesz. Mivel a kormány-pártok, a keresztényszocialisták és a nagynemetek ismét dr. Hainisch Michaelet, az eddigi elnököt jelölik, megválasztása bizonyosra vehető. A szociáldemokraták elnökjelöltje dr. Seitz Károly bécsi polgármester.

— Hétfőn zárva maradnak az üzletek. A kereskedelmi és iparkamara felszólítja az összes üzletek tulajdonosait, hogy december hó 1-én (hétfőn), az egyesülés államünnepén egész napon át tartásuk zárva üzleteiket.

— Zászlószentelés Titelen. Hétfőn, december hó 1-én, az egyesülés napján szentelik fel nagy ünnepség keretében a titeli dobrovoljacok zászlaját. A zászlószentelést Kosztics Jovan ezredes, a szkopolyei 7. csendőrezred parancsnoka fogja vezetni.

— A magyar Nusics-ünnepély. Egyre fokozódó érdeklődés előzi meg a novisadi magyar Nusics-ünnepélyt, amelyet vasárnap este 8 órai kezdettel tartanak meg a Slobodában. Az ünnepség keretében a hírneves író egyik legszemélyesebb alkotása, a három felvonásos „Mindennapi ember“ kerül színre, amelyet a volt NTK kitűnő műkedvelőgárdája mutat be. A vigjátékban egymást követik az ötletes és kacagtató bonyodalmak, komikus jelenetek, amelyek a háborúelőtti Beogradban játszódnak le. Tekintettel a nagy érdeklődésre, ajánlatos, hogy mindenki helyet szorítson magának. Jegyek elővételben a Lipkovic-utca kaphatók. Helyárak: 10 dinártól 35 dinárig.

(x) Svengali szenzációs szeánsza a vasárnapi korzón. Svengali tanár, a világhírű telepata és pszichológus e hó harmincadikán, vasárnap déli fél 12—1 óra között a városháza előtt egy szakértő bizottság és hatósági ellenőrzés alatt egy szenzációs telepaticus szeánszt fog bemutatni, amennyiben bekötött szemmel meg fog keresni és találni egy a bizottság által a város valamely részében elrejtett tárgyat. A szeánsz nyilvános és azon bárkit szívesen látnak. Svengali fenomenális és káprázatos telepaticus s éberszuggesztívós műsorát hétfőn, december hó 1-én a Sloboda nagytermében délután 5 órakor mérsékelt, este fél 9 órakor pedig rendes helyárak mellett mutatja be. Az előadás két nyelven lesz.

— Nyomorban élnek az Adán elhelyezett optások. Hat héttel ez-

előtt nagyobb csoport Magyarországból ide optált szerb érkezett Novisadra, akiket a novisadi agrárhivatal Adán elhelyezett el, ott adtak nekik földet és házat. Néhány nappal ezelőtt montenegrói telepesek érkeztek Adára és az optások földjét ezeknek osztotta ki agrárhivatal. A montenegrói telepesek természetesen azonnal elfoglalták az optások földjeit és házaikat, akik ilyen módon mindenüket elvesztették. A legnagyobb nyomorban élő optások most a kormánytól várnak segítséget, de eddig — bár már három hete dobták ki őket otthonukból — még semmi intézkedés nem történt érdekükben.

(x) Világfilm az Odeonban. Szombaton, vasárnap és hétfőn az Odeon egy rendkívül érdekes és ritka attrakciót hoz „Harc az örökségért“ címen. A film főszerepét „Koko“ Amerika világhíres csodamajma adja és olyan értelmes, értékes játékokat produkál, ami az állatidomítás csodája. Kisérő film egy két felvonásos vigjáték.

— Novisadi munkás műkedvelők műsoros estje. A novisadi munkás műkedvelő kör november hó 29-én. szombaton esti 8 órai kezdettel a Sloboda szálló nagytermében nagy műsoros estélyt rendez, amelyen több magánszám után bemutatásra kerül a „Keserű mézeshetek“ című háromfelvonásos vigjáték, kitűnő szereposztásban, a következő szereplőkkel: Bódi István, Véber Vilmos, Minker Gizike, Kozákusz Bözsike, Herdi György, Károlyi Irénke, Szécsényi Imre, Szécsényi Katóka és Szécsényi János. A darabot Csauth Lőrinc rendezi. Egy ötszemélyes páholy ára 100 dinár. Páholyülés 25. I. hely 20, II. hely 15, III. hely 10, karzat I. sor 15, II. sor 10 dinár. Felülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség. A pénztár ma egész nap nyitva.

— Tíz millió dinár új telefonvonalak építésére. Beogradból jelentik: A postaiügyi minisztérium 10 millió dinár hitelt folyósított új telefonvonalak felállításának céljaira. Ebből az összegből még a fővonalakat is megjavítják.

(x) Az Amerikan Bar Orfeumban pénteken, szombaton s vasárnap Brody Adél táncfenomén, a budapesti opera tagja vendégszerepel. Színter kerül a „Házasság-közvetítő“ című kitűnő bohózat s a szenzációs novemberi műsor.

Óriás műsor az Odeonban

Szombat—Vasárnap—Hétfőn!

UTAZORÖRÖNDÖN, BŐRÖVER, NŐI RÉZÍTÁSNÁN és mindenemű bődíszműűrű legjobb, legrészebb és legolcsóbb kivitelben csakis a készítőnél, F. DIETRICH-nél, Novisad, Kralja Petra u. 30. 9977

Róma a Szent Év előtt

Rómából jelentik: Róma most a nagy várakozás városa; minden a közeledő szent évre készül. A Vatikán területén serény munka folyik, mindentűt tataroznak, tereket köveznek, restaurálnak s lassankint elkezdik a belső dekorációt is. Rómában rendes időben is drága volt az élet, de most szinte napról-napra drágul minden. A lakáshiány mindig nagy volt, hotelekben máris alig akad hely s eldugott penziók emberei is bizonytalan áron ajánlkoznak s közbe ragyogó képpel mesélik, hogy decemberben milliók jönnek Rómába. Kicsi vendéglőtulajdonosok máról-holnapra angol vendégek betévedése után előkelő komoly restorantevá lépnek elő, ahol már nem a tulajdonos, de előkelő pincér szolgál ki. A látványosságoknak, érdekes ünnepeknek persze belátáhatatlan sora fogadja az idegent majd az örök város csodás emlékeivel együtt. A szorosan vett vallásos ünnepeken, grandiózus szertartásokon kívül sok olyan eseménye is lesz a szent évnék, ami utcai szemmel nézve is rendkívül tanulságosnak ígérkezik. Ilyen a „misz-szionáriusok készülő kiállítás, amelyen a megtérített népektől, elvett bálványokat az elhagyott pogányság faragott képeit viszik a közönség elé a világ minden tájáról összegyűjtve.

Fekete föld kell

a fekete hegyek tianak

Két héttel ezelőtt 25 földigénylő érkezett Montenegroból Novisadra. Az agrárhivatal Szuboticára küldte őket, ahol azonban nem kaptak földet, mert Bajmokon és Sztarakanizán — ahol az agrárhivatal kiosztott nekik földet — nem volt már föld. A 125 montenegrói a legnagyobb nyomorban élt Szuboticán és társadalmi adakozásból tartotta fenn magát.

Most még száz földigénylő érkezett Montenegroból Suboticára és a novisadi agrárkirendeltség rendelkezésére való felkötözéssel személyenkint 10—10 hold földet kért a várostól.

Szubotica városnak még vannak az agrárreform céljaira lefoglalt, de még kiosztatlan földjei és így a város hajlandónak mutatkozott földet adni a montenegróiaknak. Szerdán a városi mérnöki hivatal megbízottai a földigénylőkkel együtt kimentek a földekre és meg akarták kezdeni a parcellázást. A montenegróiak azonban a földek megtekintése után elégedetlenkedve kijelentették, hogy a felajánlott földeket nem fogadják el, mert azok homokosak, nekik pedig fekete földet ígértek Montenegroban és Novisadon.

Mozi

— Cirkus Days. A Jackie Coogan film pénteken, — aminthogy egy pillanatig sem volt kétséges, — óriási sikert aratott és a közönség könnyezve nézte végig a hatalmas film drámai jeleneteit, amelyeknek központjában a közönség kedvence, a kis Jackie állott. A film csak még ma és holnap kerül az Apollóban színre.

Sport

A zagrebi Konkordia ma és holnap Beogradban szerepel mindkét napon a BSK lesz az ellenfele.

A NAK vasárnapi teadélutánján az egyesület teljes zenekara szolgáltatja a zenét. A zeneszakosztály vezetője ez-
uton is felkéri az alábbi tagokat, hogy hangszereikkel együtt vasárnap délután 5 órakor a Maros-vendéglőben megjelenni sziveskedjenek: Pekló Ferenc, Münster László, Neurohr Elemér, Beck János, Nyíri, Gaus János, Városi, Erdélyi, Bosnyák és Vanyocki.

FTC—BTC 2:0. Szerdán játszották le ezt a bajnoki mérkőzést, a goalokat Kohut és Pataki lőtték.

Hirdessen a Délbácskában!

VASÁRNAP ESTE 8-KOR A SLOBODÁBAN NUSIĆ JUBILEUMA MAGYAR NYELVEN
SZINRE KERÜL: A MINDENNAPI EMBER 3 FELVON. VIGJÁTÉK
FORDITOTTÁK: CSUKA ZOLTÁN és SPASIĆ VELISLAV. — RENDEZI: MAGYAR ZOLTÁN.
 JEGYEK ELŐVÉTELLEN A LIPKOVICS TRAFIKBAN KAPHATÓK.

Tőzsde

Zürich, november 28. (Zárlat) Beograd 7'55, Newyork 517—, London 23'99, Milano 22'475, Páris 27'65, Prága 15'55, Bécs 0'0073, Budapest 0'00695, Bukarest 2'60, Szófia 3'775, Szaloniki 9'25, Berlin —, Brüsszel 25'20, Amsterdam 209'85.

Beograd, nov. 28. Páris 365—, London 319'25, Milano 298'50, Prága 206'75, Newyork 68'75, Bécs 0'0973, Budapest 0'093, Bukarest 36—, Berlin —, Amsterdam 27'95.

Zagreb, november 28. Páris 362, Newyork 69—, London 320—, Milano 300—, Zürich 1335, Prága 208—, Bécs 0'00975, Berlin —, Amsterdam —, Brüsszel —, Bukarest —, Budapest 0'093, Szófia 53.

Novisadi terménytőzsde

1924. november 28

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 76 kg-os 2 százalékos kötés 400 (950 mm), bácskai 78 kg-os 2 százalékos kötés 400 (200 mm).

Tengeri bánati decemberre Senta paritás kötés 180 (500 mm), szerbiai gömbölyű decemberre Beograd paritás kötés 190 (1500 mm).

Kender bácskai kínálat 2350, kereslet 2250.

Irányzat: változatlan.

Novisadi értéktőzsde

1924 november 28

(Hivatalos jegyzések)

Allami kölcsönkötvények: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 67—, kínálat 68—, kötés —, 4 százalékos boszniai agrárlikvidálási kölcsön kínálat 151.

Allami sorsjegyek: 2 és fél százalékos állami hadirokkant segélyző sorsjáték kínálat 151—, 1888. évi dohány-sorsjegykínálat 72. 2 és fél százalékos lottókölcsön zöld szelvényvel kínálat 140

Részvények: Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz r.-t. kínálat 70.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
 Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat“

Nyílt-tér

A Baranyai-féle Futoski put 125. szám alatt levő fűszer- és vegyeskereskedést átvettem s felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket dec. hó 13-án, szombaton délután 3 óráig a Milatta-féle vendéglőben okvetlenül bejelenteni sziveskedjenek, mert későbbi jelentkezések nem vétetnek figyelembe.

VARHOLIK MIHAJLO
 fűszer és vegyeskereskedő.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Apró hirdetések.

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenestéany azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1—0

Ujság makulatura

kilogrammonkint 4 dinárért eladó

Kardos hirdetővállalatnál
 Novisad, Örmény-ut 3. — Telefon 42.

Sürgősen eladó!

kerékpár szabadonfutó, 4 uj gumival 1000.— dinár, 1 kis Singer varrógép, 1 ottomán (Sezlon), 1 öreg dupla ajtó, egyik üveggel, 2 függönytartó (Karnis) esztergált keményfa, 1 gramofon 36 lemezzel.

FIŠER műszerész, Futoški put 77.

Két lakásból és gazdasági épületekből álló azonnal beköltöztethető szép

ház eladó

kedvező feltételek mellett.

Cim: „REKLAM“ hirdetőiroda Novisad, Jevrejska ulica 6.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy e hó 29-én, szombaton este

Halvacsorát

rendezek. Jó italokról gondoskodom. Zenét a tamburazenekar szolgáltatja. Számos látogatást kér

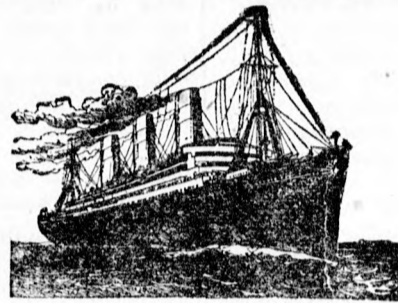
Dropha Ferencné vendéglős

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Raktáron tart
 cicsó és finom,
 színes, sajátké-
 szítésű női és
 férfi kalapokat.
 Viszont eladók

forduljanak bizalommal cégemhez

„Hamburg--Amerika Linie“
 „United--American Lines“

és

„Cosulich--Linie“

Vezérképviselőt a Szerbek, Horvátok és Szlovének királysága részére

J. G. Drašković, Zagreb

Cesta „B“ br. 3

Telefon 24--98

Utasok szállítása I., II. és III. osztályon pósta- és gyorsgőzöskkel Észak-Amerikába, Kanadába, Cubába, Mexikoba, Argentínába és Braziliába

A „Cosulich-Linie“ nagy „Belvedere“ nevű oceángőzöse 1924. december 4-én fut be SPLIT (Dalmácia) kikötőbe és ott felveszi az utasokat ARGENTINÁBA és BRAZILIÁBA. Az utra és a helyek rezerválására vonatkozó felvilágosításokat ad a vezérképviselőt

J. G. Drašković, Zagreb

Cesta „B“ br. 3.

vagy annak fiókjai Beogradban, (Balkanska-ulica 25), Ljubljában (Kolodvorska-ul. 30), Veliki Bečkerek (Trg Kralja Petra 4) vagy Splitben, Sušakon, Šibeniken, Metkovićen, Gružban és Cetinjen a képviselőtek. 2—3

Karácsonyi ajándéknak alkalmas

imakönyvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, levél-papírok, levelezőalbumok, emlékkönyvek, bélyeg albumok, rajzeszközök, festékes dobozok, írókészletek, iskola és tolltáskák jutányos áron nagy választékban kaphatók,

Fali, valamint házi Naptárak

nagy raktára. Viszontárusítók megfelelő jutalékban részesülnek.

Ábrahám János könyv-, papír- és írószerkereskedése

Novisad, Kralja Petra ul. 30.

(Rom. kath. hitközségi bérpalota.)